K O M U N I K A T

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepodl.

Nr.23 21.marca 1944 W.P.Rok VI.

I. SPRAWY POLSKIE.

Dzień 19.marca minął dla nas na rozpamiętywaniu wskazań Józefa Piłsudskiego. Rocznicę Komendanta uczczono w wielu oddziałach Wojska Polskiego i Armii Krajowej.

Min.wojny gen. Kukiel wydał apel do Polek, aby wstępowały do Pomocniczej Służby Kobiet.

Wielki Koncern radiowy amer. nadał 16.III. audycję w języku ang. o walkach Polski Podziemnej. Przemawiał oficer Armii Krajowej. Audycji tej wysłuchało kilkanaście milionów ludzi.

20.III. obchodzono rocznicę przyłączenia Śląska do Polski. Śląsk zachował swą polskość od 1138 r. Plebiscyt Górnośląski był triumfem żywotnych sił narodu pol.

W Ameryce polska grupa pracy wydała książkę pt. "Oświęcim", z przedmową p. Harriman i listem Elmer Daviesa. Jest to pomnik wyciosany z serca żyjącej Polski. Polska Podziemna ogłosiła listę najkrwawszych oprawców z Oświęcimia. Należy do nich komendant obozu Hoes, jego zastępcy Schwarz i Aumeier, kierownicy oddziałów Sel, Schoppe, Tibitz, Müller, Grabner, Kirschner i 2 okrutne dozorczynie z oddziałów kobiecych Drexel i Mandel.

19.III. przemawiał wicepremier Kwapiński: "przekonany jestem, że horyzont się rozjaśnił, choć żyjemy w trudnych warunkach. Nigdy nie walczyliśmy na 2 fronty, i front nasz był jednolity. Jako rząd jesteśmy zgodni z władzami krajowymi. Nie mogę niestety poinformować was o sytuacji, ale mogę was zapewnić, że Polska będzie wolna i niepodległa i że spełnione będą wszystkie obietnice Karty Atlantyckiej".

"Świt" przypomniał tekst traktatu pomocy między Polską, a W. Brytanią, który nadal trwa w mocy. Podał szereg wiadomości o aktach sabotażu, dywersji i oporu zbrojnego. Ostrzegł, że obecnie Niemcy wymagają pozwolenia władzy na przekroczenie poszczególnych powiatów, aby utrudnić przesiedlanie się ludności. Stwierdził, że Goebbels nie mówi już obecnie o zwycięstwie Niemiec, ale o gwarancji wolności i toleruje rozsiewanie pogłosek o próbach rokowań pokojowych, dokonywanych rzekomo przez Papieża, to znów króla szwedzkiego.

II. WIADOMOŚCI NAJWAŻNIEJSZE.

Atay w tureckim piśmie "Ulus" pisze: Jest widoczne, iż Finlandia znajduje się wobec wielkich trudności na drodze wycofania się z wojny. Usiłuje ona zabezpieczyć się przed losem, jaki spotkał Włochy. Do misji ks. Stirbey nie należy przywiązywać większej wagi. Pierwszym warunkiem aliantów byłoby niewątpliwie wycofanie wojsk rumuńskich z frontu wsch. i następnie usunięcie Niemców z terenu Rumunii, co jest równoznaczne z bezpośrednim starciem z Wehrmachtem. Redaktor dyplomatyczny "Ulusa" podaje, że ostatnio kiedy zainteresowanie pokojem między Finlandią a Rosją nieco osłabło wyłoniła się kwestia odrębnego pokoju między Rumunią a Zw. Sow. Misja ks. Stirbey odpowiada misji Paasikivi z tym, że odbywa się w znacznie mniej tajemniczych warunkach. Z wypowiedzi księcia St. wobec dziennikarzy wynika, że Rumunia pragnie wycofać się z wojny na nast. warunkach: 1/ zwrot Bessarabii sowietom, 2/ odzyskanie Transylwanii od Węgrów, 3/ okupacja Rumunii nie wyłącznie przez wojska sow., ale równocześnie przez wojska ang. i am. Przejście władzy w Rumunii mogłoby się dokonać w ten sposób, że gen. Antonescu przekazałby władzę grupie oficerów, ci zaś oddaliby ją w ręce Maniu. Dla Rumunii jest ogromnie ważną rzeczą wycofanie się z wojny, bo w obecnym momencie jest jasne dla każdego, że Niemcy wojnę już przegrali. Po utracie bowiem naftowych pól rumuńskich Niemcy mogliby wojnę prowadzić zaledwie kilka miesięcy.

O stosunkach sowiecko-włoskich pisze "Ulus", że w obyczajach dyplomatycznych nie było dotąd praktykowane nawiązywanie stosunków dyplomatycznych przed zawarciem pokoju. Wyłom w tych zwyczajach zrobili sowieci.

Radio Ankara donosi, iż odpowiedź fińska sowietom brzmi podobnie, iż Finowie nie chcą udać się do Moskwy, aby otrzymać ultimatum, lecz aby przedyskutować warunki pokoju.

Według Ankary bombardowanie Węgier miało miejsce po raz pierwszy w tej wojnie. W nalocie wzięło udział

250 samolotów. Pierwszy otrzymał bomby Kaposvar, ważny węzeł kolejowy.

17. III. Finlandia udzieliła odpowiedzi Zw. Sow., za pośrednictwem Szwecji, proponując nowe pertraktacje. Sowiec. pismo "Wojna i Klasa pracująca" grozi, iż jeśli Finlandia nie zgodzi się teraz na pokój, to czeka ją zupełna zagłada. Prez. Roosevelt zaś oświadczył, że obecnie nadarza się Finlandii sposobność zerwania z Niemcami. Król Szwecji Gustaw wystosował orędzie do marsz. Mannerheima, w którym daje wyraz trosce o przyszłość Finlandii.

Departament Stanu St. Zjedn. ogłosił 17. III., iż nic nie wie o jakichkolwiek zabiegach Hitlera o pozyskanie króla szwedz. Gustawa do pośredniczenia między Niemcami a Aliantami.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

ZACHÓD: 15. III. RAF rzucił ponad 3 tys. ton bomb na cele w Niemczech i w płn Francji. Głównym obiektym był Stuttgart. W nalocie wzięło udział ponad 1000 4-motorow. 16. III. formacja amer. bombardowały w dzień Ulm i Friedrichshafen. W nocy RAF dokonał nalotu na Clermont Ferraud, na fabrykę opon. 17. III. bombardowano cele w okolicy Paryża. Amer. bombowce bombardowały obiekty w Wiedniu. Zauważone brak obrony myśliwców, artyleria przeciwlotnicza stawiała opór tylko w początkach. 750 bombowców amer. atakowało głównie Augsburg i Friedrichshafen. W nocy RAF bombardował Frankfurt n/Menem, Równocześnie bombardowano Bergerac k/Bordeaux. W nalotach wzięło udział 1000 bombowców. 19. III. amer. samoloty bombardowały z Włoch Klagenfurt i Graz w Austrii oraz Knin i Metkowic w Jugosławii. W czasie 20-dniowego patrolu 5 lekkich okrętów bryt. zatopiło 6 niem. łodzi podw. Jest to jeden z największych sukcesów w tej wojnie. Zwycięską eskadrę witał lord admiralicji Aleksander.

POŁUDNIE: Piechota amer. poczyniła postępy w ruinach Cassina i na wzgórzach płn od miasta. Wojska Nowozelandzkie weszły 16. III. do Cassina i opanowały 3/4 miasta. Na odcinku Anzio wojska amer. odparły 3 niem. kontrataki. Alianci przerzucili mosty przez rzekę Rapido i rzucają coraz większe siły do walki. 15. i 16. III. bombardowano Sofię, z której ewakuowano kobiety i dzieci. 18. III. w nocy bombardowano Plodiv drugie co do wielkości miasto bułgar.

WSCHÓD: Stalin ogłosił 17. III. o zdobyciu Dubna. Walki zacięte toczyły się tu prawie o każdy dom. 18. III. rozkaz Stalina podał o zdobyciu Żmerynki oraz Pomosznaja na linii kol. wiodącej do Odessy. 19. III. ogłoszono zajęcie Krzemieńca. Marsz wojsk sow. jest tak szybki, że Niemcy nie mają chwili odpoczynku, na Bohu nie zdołali Niemcy wysadzić nawet mostu. 16. 3. padła Wapniarka, w rej. Nikołajewa 40 miejsc wśród nich Nowa Odessa. 17. 3. wzięto w rejonie Humania 150 miejsc. 18. III. odebrano Kozin, Jampol, Rudnicę i ogółem 330 miejscowości. 19. III. dotarto do Dniestru na szer. 100 km., przekroczono Dniestr na szer. 40 km. i zajęto na drugim brzegu 40 miejscowości wśród nich Soroki. Przez zajęcie Krzemieńca i takich miejscowości jak Krupiec, Płaszczówka, Kamienica, Poczajówka, Kozin zbliżono się do Lwowa na 80 km. 20. III. ogłosili Niemcy, że opuścili Winnicę. W dn. od 6-16. III. została w rej. Krzywego Rogu zniszczona 6-ta armia niem.. Rozbito z niej 10 dywizji, dalszych 11 dywizji mocno przetrzebiono. Zabitych 36800, jeńców 13 tys. "Prawda" określa tę bitwę jako ogromną klęskę Niemiec.

Z ostatniej chwili: Wojska niem. okupowały 20. III. Węgry. Połączenie telefoniczne Węgier ze Szwajcarią i Szwecją przerwane. Horthy, wódz nacz. gen. Sombathety, premier i min. spr. zagr. Węgier u Hitlera.

1000 samolotów am. bombardowało 20. III. Frankfurt n/Menem. 20. III. bolszewicy zajęli 50 miejscowości wzdłuż linii kolej. Dubno-Lwów w tym Radziwiłłów. 20. III. w nocy walki na przedmieściach Brodów. Winnica i Mohylew Podolski zdobyto. Bolszewicy dążą ku Prutowi. Prez. Roosevelt zapewnił Polaków amer., iż nie zawierał żadnych tajnych traktatów w Teheranie.

00--00

Na fundusz prasowy złożono w zł: W. G. 10, Dąb 10, Igrekowicz 10, Pikuś 30, Halinka 10, P. P. 3 200, XY 50, Dziady 10, SS Polizei 15.

Fundusz specjalny: Pancerka 60, Zając 60, Swój 30, Kwiatek 20, Antek 100, Ninka 100, Halinka 10, Karol 405, Niedźwi. 200, zamiast Gog 200 ma być Gog do dyspozycji K. W. P. 200.

Na fundusz ofiar terroru: Żabka 20, Sigma 70, Stanisław 50, Antki III 100.

00--00